

NASOL REPRESENTANTSKAPSMØTE 2015 LILLEHAMMER

“STRATEGI MOT 2020”

Trond Wika

«Sorg og jammer på Lillehammer» eller «Nye toner fra NASOL»

UTFORDRINGER

- Rekruttering - hvordan fange opp de unge musikerne?
- Opplæring på spesialinstrument
- Integrering - nye innbyggere
- Repertoar - fornyelse og tradisjon
- Dirigentsituasjonen - nyrekruttering og etterutdanning
- Instrumentsituasjonen - fornyelser og vedlikehold
- Øvingslokaler - arbeidsmiljø og kostnad
- Konsertlokaler - leiepriser i nye kulturhus, utradisjonelle arenaer
- Lokale orkestre - spennvidde i nivå og musikalske uttrykk
- Regionale symfoniorkestre - supplement og konkurrent
- Publikumskontakt - nye grupper
- Markedsføring - nye kontra tradisjonelle media
- Finansiering - offentlige tilskudd og sponsorsamarbeid
- Profesjonalisering - samarbeid med profesjonelle orkestre og regionale musikerordninger.

MULIGE SVAR PÅ UTFORDRINGENE

- Rekruttering - Hver år er det noen hundre unge musikere som «vokser ut» av ungdomsorkestrene. Når de reiser ut for å studere eller etablerer seg på nye steder, er det mange som helt slutter å spille. NASOL-orkestrene må utvikle en informasjonsstrategi for å tiltrekke seg disse musikerne.
- Specialinstrumenter - regionalt samarbeid mellom kulturskoler og videregående skoler for å sikre rekruttering på f.eks. dobbelt rørblad, harpe og kontrabass.
- Integrering - orkestrene har tradisjonelt samlet musikkinteresserte på tvers av generasjoner. Bør vise initiativ og åpenhet for å ta opp musikere som er flyttet hit fra andre land og kulturer.
- Repertoar - Orkestrene står som forvalter av en mangehundreårig kulturarv. Samtidig er de en viktig aktør i samtidsmusikklivet. Samarbeid med utdanningsinstitusjoner, komponister, arrangører, festivaler, o.a. for å sikre kontinuerlig programfornyelse og nye innfallsvinkler til tradisjonelt repertoar.

forts.

- Dirigentsituasjonen - Orkestrene kan tilby praksisplasser for dirigentstudenter. Utvikle stipendiatstillinger i samarbeid mellom flere orkestre. Stipendordninger for etterutdanning av faste dirigenter. Dirigentutveksling mellom orkestrene. Ansettelse av dirigenter kan skje i samarbeid med kommuner/kulturskoler hvor orkestrene blir sett i sammenheng med det totale opplæringstilbudet.
- Instrumentsituasjonen - Orkestrene sitter tildels på store verdier i form av eldre instrumenter som ofte lider under mangel på vedlikehold. Kan lokale muséer og sentrale antikvariske myndigheter bistå med finansiering til restaurering? Det er stort behov for nyinvesteringer i kostbare spesialinstrumenter som f.eks. harpe og pauker. Instrumentbank som tilgodeser flere brukere kan være en løsning som utløser bevilgning fra bankenes allmennyttige fond.
- Øvingslokaler - En god musikalsk progresjon forutsetter tilgang til øvingslokaler av en viss kvalitet. Luftkvalitet, temperatur, plassmessige- og akkustiske forhold er også av stor betydning for trivselen på øvingene. Kommunene bør, ettersom orkestrene også fungerer som ensembletilbud for elever i skolepliktig alder, tilby egnede øvingslokaler vederlagsfritt for orkestrene.

forts.

- **Konsertlokaler** - Vi har vært heldig og fått nye flotte kulturhus på en lang rekke steder over hele landet. Imidlertid er leieprisene ofte så høye at det ekskluderer brukere med en ideell filosofi. En fri og uavhengig programpolitikk kan lett bli ofret til fordel for et programvalg som er «lett salgbart». Her kan løsningen være å finne nye og utradisjonelle konsertarenaer, legge opp til skolekonserter og bedriftskonserter, m.m. Samtidig er det viktig at orkestrene bruker kulturhusene med program som hører hjemme der.
- **Lokale orkestre** - Orkestrene må ha stor spennvidde i nivå og musikalske uttrykk for å fylle sin funksjon. Terskelen for å bli med for de yngste må ikke virke uoverstigelig. Repertoaret må være såpass bredspektret at det fanger interesse hos potensielle nye medlemmer. Samtidig må det være høyt fokus på «den beste musikken».
- **Regionale symfoniorkestre** - Større regionale satsninger må være et supplement og ikke gå på bekostning av den lokale aktiviteten. Det forutsetter god koordinering av aktivitetene. Mange av de flinkeste unge musikerne kommer ellers lett i en lojalitetskonflikt.

forts.

- Publikumskontakt - Orkestrene bør komme seg ut av «komfortsonen» og oppsøke nye grupper publikum der de måtte være; på messer, håndballkamper, kjøpesentre, etc.
- Markedsføring - Vårt tradisjonelle publikum benytter seg fremdeles i hovedsak av avisenes papirutgaver for å orientere seg. Disse må ikke sviktes i en stadig mer digitalisert informasjonsflom. Orkesterkonsertene er ikke flere enn at de fortjener å bli løftet fram som begivenheter.
- Finansiering - NASOL bør utvikle en digital «håndbok» til hjelp for orkestrene som søker om offentlige tilskudd og sponsorsamarbeid. Arbeidet med søknader og rapportering er noe av det viktigste styrene i orkestrene gjør for å sikre kontinuerlig drift og finansiere større prosjekt. Samtidig er det ofte veldig kompliserte regler for innhold i søknadene, krav til dokumentasjon, regnskap og revisjon. NASOL har mye å vinne på å tilby profesjonell hjelp til sine medlemsorkestre på dette feltet. NASOL bør også være en sterk pådriver for større rammebevilgninger til orkesterfeltet.

forts.

- Profesjonalisering - NASOL bør søke partneskapssamarbeid med profesjonelle orkestre og regionale musikerordninger for å løfte kvaliteten og inspirere amatører, elever og studenter blant medlemsmusikerne. Mange av NASOL's orkestre har avtale om profesjonelle musikertjenester. Profesjonelle orkestre og andre institusjoner må ha et bredere samfunnsansvar som sikrer samspillet mellom de ulike aktørene i orkesterlandskapet. Dette må være en del av samfunnskontrakten som følger de offentlige bevilgningene.
- Vi har mye å lære av andre organisasjoner som lykkes. Det må være en selvfølgelig grunnfilosofi i Orkester-Norge at man skal «spille hverandre god».

Mosjøen Orkesterforening

- **Etablert: 1901. Første offentlige opptreden: Søndag 1. mars 1903**
- **Fra begynnelsen basert på militærmusikere og lokale amatørmusikere**
- **I 1907 besøkte den nyvalgte Kong Haakon Mosjøen. Ved den offisielle banketten spilte Mosjøen Orkester. Kongen, Dronningen minister Fridtjof Nansen og andre ytret stor anerkjennelse til orkesteret.**
- **I dag er orkesteret både et regionalt amatørorkester og orkesterskole for Vefsn Kulturskole og Musikklinja ved Mosjøen videregående skole. Distriktsmusikerne i Vefsn-Ensemblet har tjeneste som gruppeledere i orkesteret. Ved noen anledninger utbygges orkesteret til et full størrelse semi-profesjonelt symfoniorkester.**